

Vita Iustiniani.

F.L. IVSTINIANI IMP E-
ratoris Augusti vita:

Per Antonium Contium Iurisconsultum.

IRATVS s̄apenumērō cur in tanta feraci-
tate ingeniorum, & professorum iuris non
inertium, pauci admodum vitam optimi Im-
peratoris & legislatoris Iustinianī in literas
mittere adgredi sint, & si qui sunt, vñus & itē
alter, qui id tentarint, aut mendosē, aut men-
daciē pleraque scripserint: cœpi apud me
postea coniicere nulla alia ex re id proficiēti, quām ex leculi nostri
deprauatis motibus, vt verum sit quod à quodam olim scriptum
est, iisdem temporibus optimè astimari & recenseri virtutes, qui-
bus facilimē gignuntur. His verò moribus, quibus omnia dissen-
sionibus dilabuntur, assidua maledicta in libellos (vt cunque apo-
logiæ titulo teguntur) conferuntur, prionorēsque sumus ad male-
dicendum quām veras clarorum hominum virtutes, sincerè reci-
tandas: ad quas prædicādas adolescentē sensim desidia, pigri om-
nes profecto sumus. Mihi tametsi tantæ rei non satis idoneo scri-
ptori si rem à melioribus desertam, pro viribus exequi studuero,
veniam concedi postulo. Sane libellum hunc honori Iustiniani,
vñi verò Iustinianeorum nouorum destinatum, vel professio iu-
ris, quæ me impulit, excusat, si minus votis respondero, vel co-
natus apud candidos & pios Iustiniani alumnos commendabit,
si melius quām mihi promitto rem exposuero.

FLAVIVS Iustinianus, Imperator, Cæsar, Augustus, cognomo-
mento Callinicus, à Iulio Cæsare Romanorum quinquagesi-
mus, aut vt alij diuersè numerant, sexagesimus octauus Imperator,
patriam nactus est obscuram minusque celebrem, indéque
natione magis quām ratione videri potest aut barbarus, aut exte-
rus. non tamen eius fœlicitati obstitit illud Euripidis, χεὶ τῷ θύ-
δαιμονι πρῶτον ὑπόλεξαι τὴν πόλιν θύδαιμον. quod Ammianus
Marcellinus lib. 14. tribuit Simonidi Lyrico. Beatè perfecta ratio-
ne victuro, ante alia (inquit) patriam esse conuenit gloriosam. Pa-
trem quoque eius, naturalem, nemo, ac ne ipse quidem prodidit
vñquam, vt meritò veterem parēmiam vñspare potuerit, τίς πα-
τέρες αἰνός, εἰ μὴ κακοστάμονες νῦν; Sed meminisse debemus nobis
à natura non magis patriam dari quām domum, agros, æris aut
medicinæ officinam (vt Arist. dicebat) sed hominem ex eaurum
genere esse stirpium quæ cœlo non solo coalescunt, vt ait Plato,
demonstrante id discriben, capite seu radice cælum sursum ver-
gente. Quare principum & eorum quorum opes in excelsis sunt,
patriam dicere oportet, hunc vastum, spatiōsum immensum AE-
thera qui terram suis vñdis circumplectitur brachiis. Denique si
Empedocli credimus, & nos animo non corpore censeri malui-
mus, non modò nobis non erit Hercules aut Argiūus aut Theba-
nus, aut denique Græciensis ciuis, at ne ipse quidem Socrates
Mundienis, sed omnes aduenæ & peregrini censemus, anima
videlicet, dñiinis iussis & Scitis in hoc corpus à Deo relegata, &
velut in insula multo vndique æstu circumfulta, & (vt ait Plato)
ostrei instar alligata corpori, ob cuius crassitudinem propria ori-
ginis non reminiscatur, à quibus philosophorum placitis non
longe aberrat, seu potius ipsi ea in re philosophi & vates non longe
aberrant à vetustissimo Hebræorum propheta & rege adue-
nam se & incolam non ciuem, huius mundi esse testante. Etenim
vt ex veteribus recte transcripsit Marcus Tullius, commorandi in
his terris natura diuersorū nōs, . . . habitandi dedit.

Verū . . . Iustiniano adcreta, non à patria
aut patre nobilitatus, ipse potius patriam propria sua nobilitate
ante agnotam, nobilitauit, veteris memor prouerbij, s P A R T A M
nactus es, ipsam nobilita.

P A T R I A.

Natus est Iustinianus in vrbe Achrido, regione Tauresia di-
cta, apud Dardanos, Europæos & Illyricos. Quam regiūculam ipse postea muro in quadrum muniens, & in singulis angulis
muri turrim ædificans Tetrapyrgiam appellari iussit. Eam (vt dixi)
prius vel nomine incognitam vrbem, nouis muris, templis, porti-
cibus, fontibus, balneis ornatam & auctam, de suo nomine P R I-
M A M I V S T I N I A N A M vocavit, non vt quidam perperam pu-
tant, Iustinianam nouam. Primam autem ad differentiam patriæ
coniugis suæ quam similiter in Cypro insula instaurata, Secun-
dam Iustinianam de suo nomine appellauit, coruscā enim radiis
virorum coniuges: nec satis esse ratus si muris & ædificiis suam
patriam fundaret, præcipuis eam priuilegiis dotādam, multo ma-

gis esse censuit: itaque Nouella numero vñdecima, Latina lingua
primitus scripta (quam ego primus typis apud Niuellū licet in-
mendatiorem edi procuraui) summa archiepiscopatus dignitate
eam ornauit, in ecclesiasticis, summa item Præfectura Prætorij il-
lyrici in ciuilibus rebus, cuius Nouelle principium huiusmodi est
I M P . I V S T I N I A N U S . A. Catelliano viro beatissimo Archiepi-
scopo primæ Iustinianæ. Multis & variis modis nostram pa-
triā augere cupientes, in qua primò Deus præstítit nobis ad hunc
mūdum quem ipse condidit venire: & circa fæderotalem censu-
ram, eam volumus maximis incrementis amplificare, vt Primæ
Iustinianæ patriæ nostræ, pro tempore sacro sanctus antistes, non
solū Metropolitanus, sed etiam archiepiscopus fiat, & cæteræ
prouinciæ sint sub eius auctoritate &c. quæ ex Nouellarum libro
à nobis sub vtraque lingua edito studiosi repetent. Ex qua No-
uella id quoque comprobatur quod peritis ecclesiasticæ antiqui-
tatis vtique notum est, Archiepiscopi gradum ante latum fuisse
omnibus metropolitanis, & patriarchatum in se fuisse comple-
xum, quo loquendi more idem noster Imperator Ioannem Pa-
pam salutat archiepiscopum vrbis Romæ. l. Inter claras. **C.** de
summa Trinitate. Nouum hoc Primæ Iustinianæ nomen, tametsi
aliquo tempore mansit, vt indicant plurimæ Gregorij Papæ ad e-
ius archiepiscopos scriptæ epistolæ, tamen sequentibus temporis
bus tota ea regione à Bulgaris occupata, Bulgaria, velut totius
prouinciæ mater, appellata est auctore Theodoro Balsamone in
Nomocanone: cuius episcopatum cum ita nominaretur, gessit
Theophylactus non incelebris noui testamenti scholastes. Vi-
deant nunc qui Iustinianum Thracem, aut ex Salona Dalmatiæ
vrbe natum, aut ex Bedirina fingunt, vnde fidem sibi faciant.

P A R E N T E S.

Pater eius (vt prædixi) naturalis ignoratur: māter verò ab histo-
riis asseritur Iustini Imperatoris, ac decessoris eius soror, Bo-
riades & Iustus fratri eius filij Procopio lib. i. Persicorum, scripsit
Nouellam 121. ad Arsiliū, seu Basiliū præsidem Tarsi quem vo-
cat fratrem iucundissimum, sed hoc nomine præsides suos solebat
dignari. Pater sanè adoptiuus ipsius D. Iustinus simpliciter ab eo
pater vocatur in Institutionibus & Codice. Qui verò patre Opi-
llione vel bubulco aut subulco natum perhibent, hoc solo nixi,
quod de Iustino id tradatur, tametsi id Iustiniani famam non la-
dit, tamen nimis probroso & ingratè à vilissimis auctoribus &
mendacissimis scribitur.

N O M E N , E T C O G N O M E N .

IUstiniani nomen à Iustitia accepisse Pontianus quidam episco-
pus scribit in secundo Conciliorum tomo: quod tametsi ele-
gantius quām certius excogitatum est, æquius tamen consulendū,
quām quod tradiderunt alij, adoptionis lege assumptum
patris adrogatoris nomen, ex Iustino mutasse Iustinianum, vt Spi-
cio ab Aemilio adoptatus dictus est adoptionis ritu Aemilianus,
nam si hoc ita est, cur fastis eius consulatus adscriptus nomen
præfert Iustinianii, nondum tunc vlla adoptione aut eius mentio-
ne secuta? Quidam ei Anicij addunt seu nomen, seu cognome,
quod apud nullum idoneum historicum reperi. Callinicum
sanè in bello à militibus crebro appellatum Procopius non uno
in loco prodit, à summa victoriarum felicitate, vnde forte & à po-
steris Anicius, quasi Anicetus ἀνίκητος, inuitus, vt eius posteri se
inscribunt.

P R I M A M I L I T I A , E T M I L I- TIA gradum.

SUmmis & animi & corporis dotibus, magnanimitate, pruden-
tia, robore, ac fortitudine præditus, & medianum hominum sta-
turam excedens, facie rubicundus, truci ac versatili vultu, capite
aliquantulum glabro: prima militia & castrorum rudimenta A-
naftasio, Iustino, & summis belli ducibus adprobauit. ac per sin-
gulos militiæ gradus promotus, Vitaliano lepto Consulatus
fui mense cælo, (ipsius & Iustini vt quidam volunt iussu) creatus
est magister militum Præsentalis, Græce σεγίθλάτης, móxque
omnium rerum administrationem velut cæteris omnibus ido-
neior accepit. Iamque tum omnium oculi in eum coniecti sunt,
omnisque imperij successio conuersa, vt Procli dissuasio petitur à
Cabade Persa adoptionis, ostendit apud Procopium. Sequenti
mox anno additur ei consulatus quem primū cum Valerio, ma-
iore, quām cæteri omnes, fama gessit, sparsis aut distributis in po-
pulum & spectacula 288. solidorum millibus, leonibus 20. & par-
dis, aliisque numerosis in amphitheatro exhibitis feris. equis item mag. mili-
& aurigis seu agitatoribus in circo datis, sola insanienti populo tum.
mappa

Plutarchus
in vita De-
mosthenis
in princip.

Plutarchus
in Tem-
tacio.

Procopius
& Nice-
phorus.

Marcellin.
Cronic.
Zonaras.
Hoc verbū
perperam
vulgus in-
terpretum
Iuris Ignar-
rum vertit
ducem mi-
litum apud
Cedrenum
vbi de Zeta
agit stra-
tellita. i. ma-
gistro mili-
tū per Ar-
menias ve-
lique ex I.
S. C. de off.